

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.  
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.  
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





PRAKTISK VECKOTIDNING  
FÖR  
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm. Iduns Kungl. Hofbokr.

N:r 22 (545)

Fredagen den 3 juni 1898.

11:te årg.

Prenumerationspris pr år:		Byrå:	Redaktör och utgivare:	Utgifningstid:	Annonspris:
Idun ensam	kr. 5:—	Klara södra kyrkog. 16, 1 tr.	FRITHIOF HELLBERG.	hvarje fredag.	35 öre pr nonpareillerad.
Iduns Modet., fjortondagsuppl.	» 5:—	Öppen kl. 10—5.	Träffas säkrast kl. 2—3.		För »Platssökande» o. »Lediga platser»
Iduns Modet., månadsuppl.	» 3:—			Lösnummerpris 15 öre	25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv.
Barngarderoben	» 3:—	Allm. telef. 6147. Rikstelef. 1646.	Redaktionssekr.: J. Norålling.	(lösnr endast för kompletteringar.)	Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.

Två afgående konstnärinnor.



Dahllöf foto.

Helga Hoving.



Dahllöf foto.

Ellen Hartmann.

Ur ögonblickets törnen framväxa minnets rosor.

R. Nielsen.

### Helga Hoving.

**D**ramatiska teatern har sedan länge stått på vacklande grund, men genom gunstiga omständigheter alltid hindrats från att falla. Är efter år har man väntat på katastrofen, och ändå har den regelbundet uteblifvit. Denna vår syntes den en lång tid oundvikligt förestående, och redan är en ny förhoppning så godt som realiserad. Det kan man kalla att ha goda änglar. Dessa ha dock denna gång ej sträckt sin omtänksamhet längre än till själfva lokalen och administrationen — det bästa af den forna teatern, dess verksamaste konstnärliga krafter, äro till en god del på väg att försvinna. Gustaf Fredriksson och August Lindberg, Lina Sandell och Lotten Seelig-Lundberg lämna på obestämd tid Dramatiska teatern. Helga Hoving och Ellen Hartmann försvinna därifrån för alltid. Det är med saknad vi skiljas från dem alla, och det är med vemod vi säga de bägge sistnämnda ett oåterkalleligt farväl.

Om någon frågade: hvilken är Helga Hovings genre? skulle man tänka efter en stund, leta i sina minnen och till sist stå helt svarslös. Man kanske först erinrade sig några skålmska, lefnadslustiga unga kvinnor, som med blixtrande slagfärdighet och sprittande munterhet spreda glädje och väckte sympati, såsom den uppfinningsrika upptågsmakerskan Nerissa i »Köpmannen från Venedig» och den smidiga ordvrängerskan Mandanika i »Vasantasena», man skulle tänka på modernare typer med mer raffineradt koketteri och utpräglad karaktäristik som Riquette i »Min kusin» och chansonettsångerskan i »Gräsänklingar», och man skulle ihågkomma den burleska och saftiga komiken hos Toinette i »Den inbillade sjuke» — allt subrettroller i skilda stilar. Man skulle vidare draga sig till minnes ett litet lockigt goss-hufvud och ett par oskuldsfulla och insmickrande ögon, som icke endast förvirrade grefvinnan Almavivas sinnen, utan förtjusade hela Stockholm, och därmed skulle en hel del andra gossbilder stiga upp i vårt minne, såsom hofsvennen Lennart Torstenson och den lille pikante Richelieu, idel täcka, graciösa, farliga små karlar. Men man skulle också erinra sig Violas veka accenter, prinsessans (i »Det var en gång») förvandling från en nyckfull barnunge till en lidande och älskande kvinna och den på en gång sensuella och hängifna Anna i Max Halbes »Ungdom». Till sist skulle vi minnas tragiken hos hennes Julia i »Galeotto», den stegrade indignationen i Mariannas skärmytslingar med Ottavio och Athenais' hvassa, giftiga repliker. Och vi skulle, som sagdt, stå svarslösa eller säga: hon har ju ingen genre alls, ty hon kan spela hvad som helst.

Det är just denna egenskap, en sällspord smidighet och snabbhet i uppfattningen, som varit mest utmärkande för Helga Hoving och som i förening med en lycklig fantasi och ett träget studium fört henne framåt på hennes konstnärsbana och möjliggjort hennes mångsidighet. Mer än sina kam-

rater har hon haft svårigheter att öfvervinna — de oftast öfverstigliga svårigheter, som ligga i ett främmande språk. Det kanske för åtskilliga af våra läsarinor är en nyhet, att fru Hoving är en genuin infödd danska. Åtminstone kan man icke sluta därtill af hennes nuvarande mönster-gilla och vackra diktion. Men det ligger också ett långt och mödosamt arbete mellan hennes första roll på Dramatiska teaterns elevuppvisning år 1878 som Marianne i »Syskon» och till hennes sista i »Mariannas nycker» och »Gyllne Eva» år 1897. Samma sträfvan att nå ett bästa resultat har också visat sig i hennes arbete på de karaktärer hon haft att framställa. Att hennes försök under den första tiden ännu voro famlande är naturligt, så mycket mer som Dramatiska teatern just icke brukat taga någon notis om sina unga artisters första utveckling, men hon har genom sin energi och en ständigt växande konstnärlig intelligens på egen hand arbetat sig fram till klarhet, frigjort och förverkligat många af de slumrande möjligheterna och åstadkommit förtäfliga verk, stundom originella, nästan alltid burna af distinktion och behag. Särskildt under de sista åren har hennes konstnärliga utveckling varit i ett snabbt framåtskridande, och hennes Marianna i Mussets proverb var ett litet konstverk, hvaröfver hon bör känna sig stolt. Hon är för närvarande en förtjusande och framstående skådespelerska, fullt medveten om sina resurser och talangfull nog att kunna använda dem efter sina afsikter, och hon är en af våra sceners mest omtyckta och populära artister. Det är därför så mycket mer smärtsamt, att hon skall lämna oss, när vi hålla som mest af henne, men i ett sådant afsked ligger så mycken finkänslighet och takt, att vi inte kunna bli onda på henne.

Att hon vid sin afskedsrecett i afton skall få mottaga talrika bevis på publikens sympatier, kan man vara förvissad om.

\*

Fru Hoving, hvilken som bekant sedan flere år varit i äktenskap förenad med den finske läkaren d:r Johannes Hoving, drager sig nu helt tillbaka till makans och moderns värf. Sommaren tillbringar det unga äkta paret i Mariehamn på Åland, vid hvars välkända hafsbadanstalt d:r H. antagits till öfverläkare, och i höst flyttar herrskapet Hoving till Helsingfors.

### Ellen Hartmann.

Då man nämner Ellen Hartmanns namn, nämner man också ett stycke stockholmsk kultur- och smakhistoria. Ty under de 20 år, hon med vissa afbrott tillhört vår Dramatiska teater, har ingen tillnärmelsevis nått henne i popularitet och ingen har förefallit en praktisk teaterdirektör mer outhärlig än hon. Detta faktum kan icke af någon förnekas, icke ens af dem, som ej velat gifva hennes konstnärsskap samma höga betyg som allmänheten gifvit. Hon har haft den sällsynta förmågan att genom

sin blotta personlighet nå ett resultat, som andra ofta med den vackraste konstnärliga sträfvan aldrig kunna hinna, och hon har haft den endast för söndagsbarnen möjliga turen att hos sitt auditorium finna en resonnans för snart sagdt hvarje afsikt, hvarje infall. Man må diskutera hur mycket som helst, huruvida vår dramatiska konst vunnit eller förlorat på att vara en så despotisk naturs tjänarinna, men man skall aldrig kunna bestrida, att det endast är utvalda och ursprungliga begåfningar förbehållet att utöfva ett sådant tyranni.

Om man har svårt att begränsa omfånget af fru Hovings artistiska möjligheter, är detta så mycket lättare, då det gäller fru Hartmann. Hon har själf sagt, att hon i sin debutroll Ella i proverbet »Mellan barken och trädet» just inte var vidare framstående, men hade naturen för sig, och denna natur har förblifvit sig lik, äfven då den tid kom, att hon kunde ha skäl att anse sig framstående. Hon har varit och är vår teaters gladaste kvinnliga humör, och hennes komiska fantasi är så intensiv, att den verkar med trollmakt äfven på den trumpnaste. Hela hennes lilla varelse är ett förkroppsligadt löje, och som ett sådant icke frågar om lof, då det vill framträda i den eller den formen, har hon med häpnadsväckande själfständighet gjort allt hvad hon behagar. Men hon har också på samma gång förstått att behaga. Det är visserligen sant, att hennes själfständighet stundom öfvergått till själfsväld, men till och med i själfsväldet har man märkt en behärskning af uttrycksmedlen, som nästan gjort det till en parodisk konstverksamhet. Man tänke blott på hennes Gurli, Agapetus och Sans-Gêne och på hela raden af dessa halfvuxna flickor och frimodiga unga damer, som lefva i stockholmarnes minne.

Ellen Hartmann har i sina lyckliga stunder — och de ha varit många — gifvit sig fullt och ärligt i sitt spel och därmed vunnit sina segrar, men man får därför icke förledas tro, att hon vårdslösat den artistiska tekniken såsom en betydelselös bagatell. Tvärtom finnes det få sceniska konstnärer, som med en så frisk och ursprunglig begåfning förenat ett så allvarligt och fruktbringande studium. Detta märkes kanske mindre i uppgifter, som ligga väl för hennes naturel, ehuru man äfven där, om man vill göra sig mödan, skall finna mycken förvärfvad skicklighet i spelets komiska rytm, i det oemotståndligt smittande skrattet, i den afsiktligt gaucha rörelsen och till och med i hennes omedvetenhet och naivitet. Men tydligast märkes den, då hon gått utanför sin egentliga begåfning och endast genom sitt herravälde öfver det sceniska språket lyckats åstadkomma goda resultat.

Ellen Hartmanns teaterbana tyckes ha varit en enda leende gång på rosor. Redan från början var hennes popularitet i ett oafbrutet stigande och sedan den nått sin kulmen, har den icke kunnat förändras med en hårsman. Det märktes också på hennes afskedsrecett, som tog formen af en storartad ovation, hur hon vuxit fast i publikens hjärta, och man förnam de egendom-

liga sympatiens strängar, som förenade dem bägge. Hon har för den varit ett slags kvinnlig Alkibiades, älskad och bortskämd, då hon i sig förenat den största tänkbara mängd af älskvärda talanger och förtjusande dårskaper, och man har ofta utan kritik tillåtit henne att kullstörta en eller annan gudabild, bara i glädje öfver att rå om henne.

\*

När hufvudstadens tidningar efter pingsthelgen på nytt utkommo, bragte de två notiser rörande fru Hartmann, som väl voro ägnade att lifligt intressera hennes många vänner. Den ena tillkännagaf eklateringen af hennes förlofning med ryttmästaren vid Kronprinsens husarregemente, friherre Bror Cederström. Den andra förmäde om hennes anträdande af en rekreationsresa till Schweiz med pingstaftonens kontinentaltåg.

S. S.—n.

## Reslust.

När det börjar lida fram emot junitider, då, inte sant, blir det en så underligt längtansfullt i håg? Man vill bort, man vill ut, man vill lämna allt det gamla och vardagliga, allt, som stänger och hindrar. En sällsam oro griper sinnet; man vill långt hän, man vill se hvad som finns där »bortom skogen». Däjligen syner träda fram för ögat, lockande och dårande, och man ler emot dem glädt och aningsfullt.

Arbetet går inte längre med samma ifver och fart som förr. Tanken flyger gärna från vapenlarmet i Troja till susande furor och hvita björkar, till böljeslag och fågel-sång, till drömda platser och ställen. — När västergöken gal, kan inte ens själfva Ovidius med sina glödande kärleksdikter längre helt fångsla den unga hågen. Omedvetet lyssnar man på det entoniga, trolska »ku-ku» och glömmet alla böcker i världen — och bara längtar, längtar.

På mitt skrifbord har jag stående en liten förtjusande tafla, en stämmningsbit upp ifrån »de høje Fjælde». Den har jag sett på hela den långa vintern, den har jag lefvat på. Den har varit mig både sommar och solljus. Det är en sådan sällsam dager öfver den, det är något hemlighetsfullt: skimrande is, mörka slagskuggor, matt, skärblek himmel. — När jag länge suttit och sett på det alltsammans, blir blicken skum. — Ja, Norge, det hafomslutna, det solomgjutna — dit skulle jag vilja komma! Jag ville höra alla dessa vackra låtar, hvilkas eko gått vida omkring, höra dem däruppe bland sagofjällen. — Jag vill stå där bland klipporna och se, när »Bruddefølget drager forbi». — Jag ville låta Björnsons Fortællinger diktas på nytt för mig i den rena bergsluften. — Jag ville med Solveig där drömma lifvets dröm.

Hur man kan längta intensivt, längta omåttligt! Allt vackert och härligt vill man se, *allt!* Den skimrande Alpenglühn, den bleka Edelweiss, Lapplands stjärnenatt, Saimas ljung, Hellas lagerlundar och pinieskogar, Medelhafvets vågor, Rhens poesimättade stränder, Kölnerdömens djupa mystik. — Det finns ingen gräns, ingen, för de stormande, jublande önskningsarna. — Man famnar i tanken hela den stora, sköna världen. Hur vackert jag sett det alltsammans i aningens ljusa rike! Jag skulle nästan

kunna säga dig, du min okände vän, hur det är, där Edelweissen blommar. — Men, åh, jag ville se det i verkligheten också! Kanske kan det icke vara fagrare, än jag tänkt mig det, men ändå —

När blåklintens saga börjar, då skulle jag vilja fara. När kornet står gult, ville jag komma åter. Hvad jag då skulle ha mycket att berätta för dig, min vän — hvad jag skulle ha sett mycket ljust och härligt! — Men — kanske får jag nöja mig med att se våra prästgårdsrosor blomma. — Och om så — ja, vackrare rosor finnas säkert icke!

Adi.

## Kvinnofrågorna vid 1898 års riksdag.

II.

Eftersom vi slöto vår föregående öfversikt med omnämmandet af en liten kyrkolagsreform, som ger större fog än hittills åt det gamla ordspråket »vi prästerskap, sa' klockar'n», kunna vi ju nu börja med att redogöra för en annan mindre lagändring, likaledes stående i samband med kyrkan och hemmen och som gör att den gifta kvinnan kan med ungefär lika stor befogenhet som klockaren vis à vis prästerskapet hädanefter om sig säga: vi valmän. I fjol skref nämligen riksdagen, som vi då nämnde, till k. m:t och begärde lagförslag om rätt för hustru att i mannens frånvaro utöfva hans rösträtt vid prästval, och som regeringen var med härom och i år framlade vederbörlig proposition i ämnet, som af riksdagen antogs, så är den saken nu klar. Reformen kan ju synas skäligen obetydlig, men den lär nog komma att märkas i praktiken. Ty det är en gammal erfarenhet och helt naturligt för resten, att prästval vida mera intresserar kvinnan än mannen; under det att den senare knappast kan förmås att gå upp och rösta, drifva damerna i regeln vid dessa val en liflig agitation, som ofta blir afgörande för valets utgång. Nu, då de kunna låta sin gubbe stanna hemma och, begäfvade med hans fullmakt, själfva gå upp och rösta, hoppas vi att kvinnornas inflytande vid prästerliga tjänsters tillsättande skall blifva allt större, till gagn för församling och tempelvärd. Det är för öfrigt endast en gammal rättighet som här återgifvits åt gift svensk kvinna. Prästvalsförordningen af år 1843 berättigade nämligen hustru att vid mannens frånvaro utöfva hans rösträtt vid prästval, men denna bestämmelse borttogs år 1883 ur vår nu gällande prästvalslag.

Af mycket glädjande art är riksdagens beslut i år i folkskollärarnes lönefråga, hvarigenom dessa, såväl lärare som lärarinnor, efter tio års oförvitlig tjänstgöring erhålla ett andra ålderstillägg af 100 kr. Visserligen hade under frågans förberedande behandling en del domkapitel i sin visdom utfunderat, att ålderstillägget borde tillkomma endast lärare, ej lärarinnor, enär dessa, gud bevars, icke skulle ha någon familj att underhålla. Men denna lät vann lyckligtvis ej något gehör, vare sig hos regeringen eller riksdagen. Där visste man af erfarenhet, huru ofta det just är dottern, som på sin knappa lärarinnelön har att sörja för

ålderstigna föräldrars vård och yngre syskons uppväxt och utbildning, där var man rättvis nog att inse, att det var arbetet och icke något annat, som skulle godtgöras, och att kompetensvillkoren voro lika för lärare och lärarinna.

Äfven småskollärarne ha i år rönt förnyadt bevis på riksdagens bevägenhet och sträfvan att bättra deras ekonomiska ställning. I fjol höjde, som bekant, riksdagen lönen för småskolans personal till minst 300 kr., utom husrum och vedbrand, samt med 50 kr. ålderstillägg efter 10 års tjänstgöring, men ansåg sig då icke kunna vidtaga någon höjning i det mer än knappa ålderdomsunderstödet af högst 150 kr., i regeln mellan 70 och 140 kr. Detta ålderdomsunderstöd är ju alldeles otillräckligt för personer, som å ena sidan slitit ut sina krafter på en för fosterlandet så viktig verksamhet som barnundervisningen och å andra sidan härför åtnjutit en lön, som ej medgifvit dem att spara något för ålderdomen. I år erkändes detta missförhållande till fullo af riksdagen, men då en fullständigare utredning af frågan var af nöden, kunde den ej nu omedelbart besluta en höjning af ålderdomsunderstödet, utan nöjde sig med att aflåta en skrifvelse i ämnet till k. m:t. Denna skrifvelse kommer säkerligen att redan nästa riksdag resultera i en höjning af ålderdomsunderstödet för småskolans lärare och lärarinnor, sannolikt till 200 kr. Denna understödsfråga berör i hufvudsak kvinnor, ty af de 7,700 lärarne vid småskolor och mindre folkskolor är det öfvervägande flertalet kvinnor. Samma steg — en skrifvelse till k. m:t — vidtog riksdagen äfven i fråga om de småskollärare eller lärarinnor, som i minst 15 års tid oförvitligen tjänstgjort, men ej enligt nu gällande pensionsreglemente kunna efter sin afgång erhålla pension.

Lärarepersonalen vid det högre lärarinneseminariet samt vissa vid folkskollärare- och folkskollärarinneseminarierna anställda lärare och lärarinnor ha äfven af riksdagen räckt en hjälpare hand, om ock ej så frikostig som regeringen velat. Riksdagen har nämligen för 1899 beviljat dem en tillfällig löneförbättring i form af tjänstgöringspenningar till belopp mellan 500 kr. och 62 kr. 50 öre. Därjämte har riksdagen beslutit, att lärare eller lärarinnor vid folkskollärareseminariernas öfningskolor skola från och med 1899 erhålla i årligt arvode 1500 kr. och ett ålderstillägg å 300 kr. för år efter 10 års väl vitsordad tjänstgöring.

Ett välment förslag, att lärare och lärarinnor i geografi skulle under ferierna få resa på statsbanorna mot endast half afgift, afslogs däremot af riksdagen. Visserligen medgaf man, att geografundervisningen beträffande vårt land härigenom säkerligen skulle blifva mera levande och intresseväckande, men man ansåg att detta syftemål bättre kunde vinnas på annat sätt, exempelvis genom beredande af stipendier för ändamålet. Sympatierna för denna senare lösning af frågan voro ganska lifliga, så att möjligen kan det i och för sig ju mycket goda önskemålet på denna väg snart nog vinnas.

(Forts.)

Såväl i glädje som i sorg utgöra alltid kvinnorna avantgardet.

A. Cunningham.



RICHELIEU I »RICHELIEUS FÖRSTA VAPENBRAGD».



CHERUBIN . »FIGAROS BRÖLLOP».



VIOLA I »TRETTONDAGSAFTONEN».



TOINETTE I »DEN INBILLADE SJUKE».



MANDANIKA I »VASANTASENA».



RIQUETTE I »MIN KUSIN».



PORTIA I »KÖPMANNEN I VENEDIG».



PRINSESSAN I »DET VAR EN GÅNG».



VERA I »LILLA PROFESSORSKAN».

Helga Hoving i några af hennes glansroller.

Efter fotografier från Dahllöfs atelier.



BERANGÈRE I »ODETTE».



SIRI I »I TELEFON».



JEANNE I »CHAMILLAC».



MARKISINNAN I »MADAME SANS GÈNE».



GERDA I »SVEAS FANA».



TVÄTTERSKAN I »MADAME SANS GÈNE».



CAROLINA I »DE OSKILJAKTIGA».



EDGAR I »VILLA GABY».



LIZZI I »SMÅFLICKOR».

Ellen Hartmann i några af hennes glansroller.

Efter fotografier från Gösta Flormans och Dahllöfs ateljer.

## Trefaldighetskvällen.

När mina tankar tillbaka gå  
till barndoms sälla dagar,  
de gärna dövljas och hvila då  
i en af de skönsta hagar.  
Och när Trefaldighetskväll går in,  
står hagen liftigast för mitt sinn'.

Jag minns den stupande branta led,  
— en slingrande gångstig bara —  
som gick till ön och till källan ned  
— »trefaldighetskvällen» klara,  
som vältte fram under mossig sten  
och glänste blå uti solens sken.

Och när för värmande vårsols makt  
de flyktat, de hvita drifvor,  
kring källan stodo i cärlig prakt  
cioler, sippor och vifvor,  
och ner från pil utaf hängen full  
på källans spegel det stänkte gull.

Då fågelsången som ljufvast ljud  
från tallar och björk och pilar  
och hvitklädd hägg på sin blomdoft ljud  
åt vindarnas lätta ilor  
och källan sjöng under klippans håll,  
då var han kommen, den glada kväll.

Se'n dagens sol gått i strålgans ned  
och klockor till helg hörts mana,  
gick bygdens ungdom i slutna led  
till »källhagen» enligt vana  
att ur trefaldighetskvällen klar  
få »dricka hälsa» för sommarns dar.

I takt det gick efter »spel» och sång  
till slingrande stig i branten,  
då bar det utför med vilda språng,  
som häjdades först vid kanten  
af ön, som flöt i den djupa dal  
emellan häckar af löfrik al.

Kring källan stodo de unga snart,  
hon lockade gosse som sticka,  
men »offras» skulle det — det var klart,  
förr'n någon dock tordes dricka.  
Och mången vittet och knapp också  
som »offer» skänktes åt källans »rå».

Men kvällen skred och de ungas hop  
sig dragit till lek upp i hagen,  
och gällt ljud springande stickors rop,  
då någon af dem blef »tagen»;  
och »skära hafre» så vackert klang,  
och »sista paret» i natten sprang.

Men under ungdomens lek och strid  
sig stapplande gäster samla  
kring helga källan i kvällens frid.  
De kommo, de trötta, gamla  
med gikt i kroppen, med käpp och staf,  
och sista slanten nog mången gaf.

De kraft och hälsa ju skulle få  
af signadt, kristallklart vatten,  
de krumpen lem skulle däri två  
i heliga högtidsnatten. — — —  
Visst låg ju vantro och »skrock» däri!  
— men där var stämning och poesi.

Fanny Chrysanter.

## ”Mödrar emellan.”

XXIII.

Till mammorna till alla di snälla barna.

Häromsistens när jag va till stan, inte till  
våran, för den är inte mycke me, utan till den  
som annars är närmast, då va jag ock inne till  
Johanna, henne jag tjänte kamrat me till ingen-  
jörns, innan Olle och jag kom tillhoppa. Fint  
hade hon minsann! Sån grann koppar kring  
väggarna och långgardiner i sitt egna rum och  
stoppad soffa och ändå en säng, och en stor  
spegel på birån och mycke saker på'n förresten.

Hennes fru sa: »nu ska du bjuda moran på kaffe,  
Johanna,» och det blef så.

Men mens Johanna va till bagarns, skulle ja  
titta på någe. Då låg på hennes divansbord  
framför den där stoppade soffan ett blad med  
en flicka, som hette Idun och bjöd på jordpäron  
och med en fru afbildad inunder sig. De va  
härskapets blad, kan jag förstå. Inni såg jag  
de va att läsa om barn, va di ska ha i sig och  
på sig, och hur di ska ha sig på alla di sätt för  
att växa till och bli folk och föräldrarna sina  
till heders. De va om herrskapsbarn där taltes  
förstås, och deras egna mammor va di som skref  
i saken.

»Johanna du,» sa jag, då Johanna kom in  
med kaffe, »här står rakt af skrifvet om hur  
man ska dra opp ungarna.»

»Ja, de gör så,» sa Johanna, för hon hade väl  
ock sett de.

»Men bara om bättre mans,» frågte jag.

»Ja,» svarte Johanna bara, för inte säger hon  
mycke inte.

»Hvarför de då,» sa jag.

»Inte kan såna som du skriva nå't sånt inte,»  
svarte hon.

»Nej, tycker en de,» sa jag.

»Åh, nog kunde du väl, om du bjöd till,» mente  
Johanna.

»Nå, men inte nyttar de till nå't,» tyckte jag,  
»De kan en inte veta,» sa Johanna, »men ska  
du till me't, så skickat först till mig, så får jag  
se öfver't.» Så sa hon.

Sen, när plägningen va förtärd och jag fått  
tacka frun och Johanna och utträttat de jag  
skulle i stan och råkat Olle på snickar Ander-  
sons gård, satt jag mäst och molteg på hem-  
vägen och tänkte på de där fruarna, och hva di  
gjorde för »ungarna sina, och hvilken usel mor  
jag varit. Olle måtte rakt te säga: »ja tror stass-  
luften tatt dej,» och då öppna jag språklådan,  
för jag trodde han annars rakt skulle se, va jag  
grunna på, för så plär de att vara.

Men samma sak grunda jag allt på nu på  
morgon me, jag va inte vän till att låta bli.  
Må så vara då, sa jag ve mej själf, det är så  
godt jag skrifer för att få lugne igen. Johanna  
får stå för felena hon, och herrarna får låta va-  
ra och ta't, om de inte duger, och så skref jag,  
som följer, mens jag va allena i stugan.

Jag hoppar öfver allt de där om va mina haft  
på sej, och hur jag sökt tvätta dem rena, för  
inte kan jag stackare lära några fina fruar någe  
i den vägen inte. Men jag tänkte i dag, nog  
ska det vara hårt om ens eget kött och blod,  
som en gett kokta flaskor för di ska bli tjocka  
och skvalpat i ljumme vatten och haft ute och  
kostat på pengar, för di ska ha hälsan i all sin  
lefnads dar, sen inte får bättre styrsel i sej, än  
att de förstör sin kropp på de, som ondt är.

Om jag nu ska tala om mina, så är di två.  
Bengt går på sjätte året han, och Maja är län-  
ge tre.

Innan di nånsin va komna, sa far deras: »Ja,  
de säger ja, inte bli ungarna husbönder här i  
stugan inte.»

»För de vill du allt vara själf,» sa ja och titta  
på'n.

»An du då,» sa han och pytt till mig och log.  
Inte för di blitt de heller, för hur skulle en  
kunna draga opp dom rätt, om di inte har akt-  
ning för far och mor. De tänker jag på, när  
jag står på kyrkgåln på söndan och Olle står  
där rakare än de andres karlar. Men när pro-  
sten kommer förbi, är det ändå Olle, som bugar  
med mera vördning än nå'n af de andra.

Så vill jag, att de ska bli med Bengt, vördning  
ska han få lära sej ha för de, som är högt, för  
med de blir en liksom rädd för de som uselt  
är och lågt.

Krassliga har di allri varit, men så har Olle  
och jag varit som andra nötkärnor, och sånt går  
väl i arf. Ja, Gud signe dem, katiga är di båg-  
ge två, men inte är de min förtjänst, för de sä-  
jer jag, inte har jag tatt Olle, se granna ögon  
han än har, om jag inte vetat, att jag kunnat  
säja till pojken hans, »bli lik far din, så blir  
du nog bra!»

Men en vet ju allri hur de kan bli, för har  
inte vår allernädigste konung själf mäst bjuda  
på, att de skulle predikas på böndagarna öf-  
ver ungdomen i vårt land, och behöfs de inte  
kanske. Ja, när jag tänker på, att Bengt kan  
bli förvillader, då tycker ja de vore bättre han  
låge i sin graf.

Men så tänker jag på den gången han va liten  
och låg i vaggan; jag satt och sydde på den  
första klänningen hans, och Olle satt breffe och  
läste om två barn i ett främrat land. Di hade  
ett hem, och det va fattigt som vårt, men ändå

krafta di sig fram till lands och till vatten en  
lång väg för att komma tillbakas dit. På går-  
den deras visste di de sto ett björkträ och ge-  
nom de sken en kvällstjärna, de va allt di hade  
att gå efter: så väl va de kärleken till deras  
fattia hem och till deras land, som ledde di två  
små barna på den rätta vägen.

»Så ska vi ställa om, att ungarna våra hålla  
åf stugan och lande du, Karin,» sa Olle, när  
han slutat me läsningen. Och nog vill jag hop-  
pas di me de ska vara bevarade från att göra  
mycket ondt.

Nog har de tatt sin tid, må herrarna tro, att  
rita ihop de här, och inte är de värt jag håller  
på längre, för nu är de mesta sagt, och hoppas  
jag, att de kan läsas sen Johanna fått ta hand  
om'et, för hon skrifer mest som en fröken.  
Men inte vill jag låta nån veta, de ä jag, som  
skrifvit bland alla di fina fruarna, och så får jag  
säja, att fruarna ska inte tro, jag sagt de här  
för att lära dom inte, för de vet jag väl, att di  
vet så bra i allt, efter di alltid har såna snälla  
barn.

Med högaktningfull vördning  
Karin i B-r-dr.

## Skaldernas kvinnor.

Små studier för Idun  
af Emil Linders.

XIV.

Daniel Fallström.

Ännu ett namn, som väl ock har rätt att  
bli nämndt bland de andra, som sjun-  
git om kvinnorna här i Iduns spalter, där  
det så ofta förekommit och till och med  
dess bärares bild nyligen varit synlig!

Fallströms sång har hvarken en Heiden-  
stams eller Frödings djupa tankar, en Snoil-  
skys glöd eller en Levertins formfärging,  
men den är dock ett barn af svensk nutid,  
— framför allt ett stockholmsbarn. Skal-  
den kan sjunga om tärnorna på Isars strand,  
vid Napolis vik eller vid Seines bräddar,  
bäst lyckas han likväl, när han hyllar nord-  
dens ungmör, när han ger oss en del af  
ett litet äfventyr, eller en idyll under ett  
båtparti eller en slädfärd. Han älskar att  
här på Mälarens strand se nordiska parisi-  
skor, men han skulle säkert ej vilja se dem  
— förflyttade till Paris.

Han är väl af kvinnorna mest uppfattad  
som en lyckans och den lyckliga kärlekens  
sångare, en som

»famnar lifvet som en fager saga,  
väfd af böljesång och aftonglöd»

men han har likväl mollsträngar på sin  
lyra, som kunna klinga rent och fulltonigt.  
Han vet att ej all kärlek är beständig; han  
kan som i dikten *Leoline* tälja sagan om  
två, som ana att deras kärlek skall slock-  
na snabbt som lågorna i aftonens spisel-  
eld, och stundom smyger sig in i hans sän-  
ger gestalten af

»en gammal kvinna med snöhvitt hår,  
och hjärtevarm och trogen som ingen».

Han har besjungit tusen kvinnor, sjun-  
git om »den vackra, mörka Francine», som  
sjunger marseljäsen på studentkaféet, om  
piger *I hvitt och blått*, om kvinnor, som haft  
svarta ögon och om sextonårstöser som var-  
it blonda. Flere af hans vackraste dikter  
bära dock spår af en känsla, som skalden  
själf tilltalar med orden:

»Du min kyska, stora kärlek,  
Du mitt samvete, min ära.»

Härmed hur som helst, allt i hans sång  
må vara kändt och äkta eller ej, — ett

Patent. Ångrostadt Kaffe.

Specialité: *Finfina Javablandningar.*  
Genom öfverlägsen rostning och fin arom bäst — genom dryghet billigast.  
Allm. Tel. 6567. Holländska Kafferosteriets Nederlag, Stureplan 6, Sthlm.

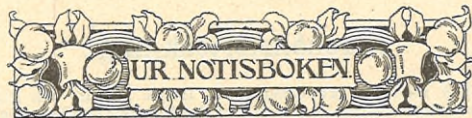
rum bland kvinnornas skalter kan man omöjligt förneka Daniel Fallström; det bör ju vara lätt för Iduns läsarinna att döma om min studie af hans kvinnogestalter och min uppfattning af honom!

### Slutord.

Ärade läsarinna! Kanske hafva mina små studier varit alldeles för ytliga och för korta; kanske hafva de varit mycket, mycket för långa! Därom må ni själva döma så gunstigt som möjligt!

Jag vill dock tro att de haft ett visst berättigande, ty, tron mig, de sänger, hvilka diktarna ägnat eder, kvinnor, hafva mer eller mindre fäst sig i minnet hos edra män, bröder och kärestor och på sitt vis bidragit till deras uppfattning af eder.

Och ärade läsarinna, manne ej i själva omedvetet format någon liten del af edra väsenden efter den eller den, som lefvat i edra diktares sänger? Jag tror det och äfven därför har jag räknat på edra sympatier för — skaldernas kvinnor.



**Elsa Eschelsson betackar sig.** Docenten Elsa Eschelsson, för hvilken Upsala juridiska fakultet haft för afsikt att söka utverka förordnande att från den 1 juni tills vidare uppehålla lediga professuren i civilrätt, har i skrifvelse till fakulteten förklarar att hon, då förordnandet icke tilldelats henne från början och då det onekligen är önskvärdt att, om så är möjligt, ett förordnande tilldelas en och samma person för hela den tid för hvilken det erfordras, hon icke nu vill göra anspråk på att komma i åtnjutande af den bättre rätt till detta förordnande, som från materiell synpunkt kan tillkomma henne, om och därigenom den slutliga lösningen af docenten Eschelssons formella behörighet framskjutits till ett senare tillfälle.

**Ibsen och kvinnofrågan.** Norsk kvinnosaksförening höll förliden vecka en stor och enligt alla beskrifningar mycket vacker fest för Henrik Ibsen. Hufvudtalet från de norska kvinnornas sida hölls därvid af fröken Gina Krogh, som med mycken stämning tackade Ibsen för hvad han gjort för kvinnorna. I det svar, den store skalden afgaf härpå, yttrade han bland annat följande:

»Jag är icke medlem af kvinnosaksföreningen. Allt hvad jag diktat har icke utgått från någon medveten tendens. Jag har varit mera diktare, mindre socialfilosof, än man i allmänhet tyckes böjd att tro. Jag tackar för skålen, men måste fränsäga mig den äran att medvetet hafva verkat för kvinnosaken. Jag är icke ens på det klara med, hvad kvinnosaken egentligen är; för mig har den stått såsom en människosak. Och läser man mina böcker, så skall man förstå det. — — —

För mig har det alltid stått såsom en uppgift att lyfta landet och gifva folket en högre ställning. Under detta göra sig två faktorer gällande: det gäller för *mödrarna* att genom långsamt och ansträngande arbete väcka en medveten känsla af *kultur* och *disciplin*. Detta måste skapas hos människorna, innan man kan lyfta folket vidare.

Det är kvinnorna, som skola lösa människofrågan. Såsom mödrar böra de det. Häri ligger en stor uppgift för kvinnorna.»

Så tydligt har Ibsen knappast sagt ifrån någon gång förr. Och under det att efterdyningarna från Ibsenfesterna i Stockholm ännu gå här hos oss, torde hans tal komma såsom ett trovärdigt autentiskt inlägg.

En bok för säsongen kan man med skäl kalla den elegant utstyrda och rikt illustrerade

katalog, som den välkända Stockholmsfirman *John Sörman, magasin för engelska och franska varor*, nyligen utsändt. Det väl uppställda häftet bjuder först på fullständiga tennisregler på svenska och engelska språken, hvarefter följer en prislösteckning öfver alla tänkbara moderna artiklar för tennis, cykleri och segling. För alla vänner af friluftslif och idrottslif bjuder det lilla häftet många vinkar och upplysningar af värde.



Kungl. operan uppförde, som redan blifvit nämndt, i torsdags f. v. för första gången Siegfried Salomans opera-comique »I Bretagne». Säkert hade det dock för alla parter varit angenämast, om partituret till denna opera fått ligga kvar i den äldrige kompositörens bordslåda. Operan, hvilken beträffande såväl melodier som instrumentering vimlar af banaliteter, ja, rena konstigheter, verkar alltigenom gammalmodig, trots kompositörens försök att här och där slå in på en modernare kompositionsform, hvilka försök dock alldeles misslyckats. Om någon karaktäristik af de olika rollerna kan naturligtvis ej varda tal. Att de uppträdande, som nödgats offra tid och krafter åt sina mer eller mindre konstbesynnerliga partier, ej lyckades göra något af dem, må vara dem förlåtet. De gjorde nog alla sitt bästa. Huru direktionen emellertid kunnat släppa fram en så omogen sängerska som fröken E., i den kvinnliga hufvudrollen, kunna vi omöjligt fatta. Denna synd kan dock måhända lättare förlåtas än den vida större att någonsin hafva tagit befattning med denna alltigenom underhaltiga opera. Föreställningen, som bevestades af en ganska talrik publik, hvilken satt där »undrande och spörjande», var i sin helhet rent af pinsam. Operan är naturligtvis redan för alltid nedlagd.

— Kungl. operan avslutar i afton sin verksamhet för denna säsong. När hon härnäst låter ridån gå upp, sker detta i ett nytt konstens tempel — den nya operabyggnaden vid Gustaf Adolfs torg. Må det bli under lyckliga auspicer!

**Vasateatern** har nu avslutat sin säsong med — som vi redan nämnt — den unge tyske författaren *Max Halbes* femaktsdrama »Moder jorden». Det är ett i det hela underhållande och verkningfullt stycke, ehuruval den mindre tillfredsställande slutakten med sina allt för påtagliga Ibsenska reminiscenser försvagar dess helhetsverkan. En ung man (Paul Warkentin), som en följd af år i Berlin lefvat ett modernt jäktadt lif mitt i idébrytningarnas hvirvel och vid sidan af en själfmedveten hustru (Hella Bernhardt) i ett mycket frigjordt »kamratäktenskap», återvänder vid faderns död på besök till sitt gammaldags landthem, där han på nytt möter sitt forna, nu nästan glömda lif och sin första rena kärlek (Antoinette). Så uppstår konflikten mellan det gamla — symboliseradt i fädernetorvan, »Moder jorden» — och det nya, en konflikt, ur hvilken det äldre och djupare rotade sist går af med segern.

Som Paul gaf hr *Svenberg* en i det hela trovärdig och till medkänsla stämmande bild af den svage mannen, som så hårdt slites mellan sina två naturer. Fru *Håkansson* betonade från början starkt det själfmedvetna och egoistiska hos Hella, så starkt att de drag af kvinnlig vekhet och kärlekens offervillighet, som så småningom framskynta äfven hos denna reflekterande karaktär, nästan ha svårt att vinna tilltro. Fröken *Lundegvist* som Antoinette gaf ett nytt prof på sin rika begåfning och sin förmåga att med enkla medel uttrycka äkta känsla. I ett par mindre roller presterade hr *Bror Olsson* och *Eliason* äfven ett par ypperligt karakteriserade typer. Scensättningen var högst berömvärd och interiören af den väldiga gamla herrgårdsdalen, i hvilken fyra af styckets fem akter handla, ett verkligt mästestycke. Helt visst ägde »Moder jorden» ännu godt spellif, när säsongens avslutning med den sista maj föranledde dess tidiga nedläggande.

## «Familjemeddlanden».

Under rubriken »Familjemeddlanden» ha vi anslagit en bestämd plats på andra sidan i vår annonsbilaga för s. k. legala annonser och för dem fastställt ett pris, som rätt mycket understiger vårt annans beräknade annonspris, eller för födelse-, förlofnings- och vigselannons kr. 1: 50 samt för dödsannons inom ram kr. 5: — ett pris som måste betraktas som synnerligen moderat, då hänsyn toges till vår upplagas ovanliga storlek och den jämna och utbredda spridning tillkännagifvandet därigenom erhåller.

Redaktionen af Idun.

## Ett landsmansmöte.

Skiss för Idun af H.

(Forts. o. slut.)

Medan vi till en början under en viss högtidlig tystnad rörde om i vårt heta kaffe, kom det för mig, att vi nog bildade en egendomlig grupp tillsammans, sju väderbitna sjöbussar, som på sin första fridag i hamn drucko kaffe på ett nykterhetsvärdshus tillsammans med en åtminstone jämförelsevis ung svenska. Och när jag såg den hjärtinnerliga förnöjelse, hvarmed deras blickar öfverforo rummet och anordningarna för öfrigt, måste jag, för att förstå den, erinra mig, att troligen ingen af dem på månadstal, kanske någon icke ens någonsin, i det angenäma medvetandet att själf vara pryddlig och fin, njutit tillvaron i ett hemtrefligt engelskt rum, där allt var anordadt för att den hemvändande, hemlöse sjömannen skulle trifvas och stanna.

Småningom löstes emellertid tungornas band, och när dessa stora barn märkte, att deras historier verkligen roade mig, utspann sig nästan en täflan att berätta, och allt märkvärdigare blefvo händelserna, allt efter som den ena tog ordet från den andra. När det egna förrådet ur minnets rika skattkammare tog slut, lånade man från hörsägner, hvilket ingalunda minskade det vidunderliga hos historierna. Visst är, att denna underhållning på Blå Bandet hör till mina roligaste minnen, och sällan torde ett så animeradt sällskap varit tillsammans där.

Efter en stund uppenbarade sig emellertid pojken, som Lars sändt att hämta brevet, och som han ärligt gjort sig förtjänt af sin shilling, fick han den samt en half extra därtill för att köpa sig en lapp att sätta på sin trasiga tröja. Skämtet tystnade, när Lars med rörande varsamhet började veckla upp en blårutig näsduk af välkändt slag och framtog det af ett par gamla pärmar skyddade brevet, som han lämnade mig. Inför helgden af det till annan person ställda brevet tvekade jag ett ögonblick, men började därpå leta mig fram genom svårlästa rader, som efter den kyrkliga inledningsbönen: »I Guds, Faderns, Sonens och den heliga Andes namn» buro fram ett förtvifadt modershjärtas ängslan och sorg för sin son.

När brevet var slut och jag ej längre

Vägghyra, Mal och Bakterier utrotas af Aktiebolaget Desinfection  
i rum, fartyg o. bostäder, allt på stället — utan bortförande af möbler.  
Rikstel. 34. — Kontor: 11 A. Vestra Trädgårdsg. 11 A. — Allm. Tel. 7494.



hörde min egen stämma, märkte jag först, hur tyst det blifvit rundt omkring oss, och jag tänkte på, hur sällsamt de svenska orden måtte hafva klingat inför den samling män från alla jordens länder, som sutto omkring oss.

Med armarna korslagda på bordet hade Lars lyssnat med nedböjdt hufvud, och utan att höja det bad han mig läsa brevet ännu en gång. Åter ljödo de högtidliga inledningsorden ut öfver församlingen, därpå brevets skärande ångestrop, att sonen för Guds barmhärtighets skull ej måtte glömma sin gamla moder, som på hela jorden hade ingen förutom honom och dag och natt ville tänka och bedja för honom. Till sist bad hon honom, att om han ej ville vända tillbaka, dock någon gång skriva henne till, så att hon visste, om han lefde, och hvar han då fanns. Ville han så uppgifva en adress, skulle hon fortast möjligt söka sig öfver till ön till mor Brita, som hjälpt henne med detta brev, och försöka få ett nytt i stånd, för så vidt han eljes brydde sig om att höra ett ord ifrån henne. Efter en varm bön, att han måtte stå stark i frestelserna och blifva bevarad från farlighet och allt ondt, hade hon själf med darande hand rispat sitt namn under brevet.

När jag slutat läsa, reste Lars sig hastigt, gick in i ett inre rum med papper, penna och bläck, som han lade framför mig. Dels efter hans diktamen, dels med ledning af hans anvisningar skref jag därpå hans svar till modern och hans löfte att snart komma hem för att hälsa på henne. För att medfölja brevet som en liten hjälp åt modern framtog han därpå ett par sedlar. Detta

vann i hög grad kamraternas gillande, och litet hvar af dem började trefva efter sina penningar för att också lämna ett bidrag, men detta ville han på intet villkor tillåta med den förklaring, åtföljd af en vädjande blick på mig, att om det skulle vara mer, kunde han själf godt lämna dubbla beloppet, då han ännu hade hela sin aflöning liggande orörd i fickan. Jag tvekade icke ett ögonblick att tillråda detta, viss om, att modern behöfde det bättre än han själf, så vida hon icke — en möjlighet, som jag ansåg mig böra göra honom uppmärksam på — redan var afiden.

Det hade den stackars gossen tydligen förut ej kommit att tänka på, och det grep honom djupt. Bifogande en adress, efter hvilken han tid efter annan skulle efterhöra bref från hemorten, förordnade han, att i den händelse det ej för moderns räkning skulle blifva användning för de sända penningarna, skulle dessa tilldelas någon behöfvande änka i hemtrakten. Därpå tog han själf pennan och tillritade ett sorts bomärke i brevet. — Sedan det därefter blifvit vederbörligen försegladt, bröto Lars och jag laget och togo farväl af vårt sällskap, som med bugningar och skrapningar följde oss till dörren. Vi styrde våra steg till ett närbeläget postkontor, där brevet inlämnades för rekommendation, och därpå följde Lars mig till närmaste omnibus. Med ett äkta svenskt handslag skiljdes vi från hvarandra, önskan de hvarandra lycka och allt godt för den framtid, vi hvar på sitt håll gingo att möta. Medan omnibusen skramlade i väg, såg jag honom en kort minut, medan han med det tvärhuggna, linkrönta hufvudet, som först

väckt min uppmärksamhet, obetäckt följde vagnen med sin blick; sedan försvann han ur min åsyn, och vi två, som likt drifvande spån på hafvet ett ögonblick gungat sida vid sida, fördes af skiljda strömmar på nytt från hvarandra för att väl aldrig mera mötas.

Hvad han blef af, hvart hans vägar ledde, det vet jag icke. Om brevet från den stora världsstaden letade sig väg till det ensliga skäret på Sveriges kust, om det bringade litet sol till en stackars öfvergifven mor, eller om hennes ögon redan sluttits, om våra stammande rader ej längre behöfdes för att tälja för henne sonens öden, utan om hon själf från ljusare rymder följde dem, — intet, intet vet jag därom.

Ej heller anade väl den unge svensken, som bjöd farväl med tack i ord och blick för en smula intresse och sympati, som mött honom, att för den, som långt från hem och fränder gått sig trött bland främlingar på storstadens allfarsvägar, var mötet med landsmannen en händelse, en solglimt, hvars minne kastade ljus öfver mången ensam stund.

### Innehållsförteckning:

Två afgående konstnärinnor: Helga Hoving och Ellen Hartmann; af S. S-n. (Med 2 civilporträtt och 18 kostymporträtt.) — Reslut; af Ad. — Kvinnofrågorna vid 1898 års riksdag. II. — Trefaldighetskvällen; af Fanny Chrysanter. — »Mödrar emellan». XXIII. — Skaldernas kvinnor; små studier för Idun af Emil Linders. XIV: Daniel Fallström. — Slutord. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Ett landsmansmöte; skiss för Idun af H. (Forts. och slut.) — Tidsfördrif.



Bidrag mottagas med tacksamhet.

### Siffer-logogryf.

Se där en ung 8, 9, 10,  
Som for ut och 4, 6, 8.  
Hon käns vid namnet 10, 3, 4, 5, 9.  
Och så har hon, förstas, ett 1, 2, 3,  
7, 5, 9.  
Hennes gångare nämnes 9, 1, 10, 6, 8;  
Han ställde ej till någon 8, 4, 9, 10.

Hon är född i 10, 9, 2,  
Har vid härfästet ett 3, 4, 7.  
Hennes pappa är en man af 3, 7, 9  
— Han gör affärer i 5, 2, 3, 4, 9 —  
Hans »ögonsten» är en — 10, 3, 7, 4,  
Som har aptit som en 1, 9, 2.

Intill hennes hem ligger en 1, 6, 8  
Samt 10, 9, 8, 6, 4  
Och hela 4, 9, 8, 6, 7  
Af 5, 7, 3, 8.

Och likt andra hon 1, 3, 4, 10, 9, 5  
Alla sorts snitt på 3, 7, 10, 9, 4.  
Och godlynt är hon när intet 4, 6,  
5, 9, 7.

Ibland är hon ute och 10, 6, 5, 9, 4.

Hjärtevännen hon svurit sin 6, 8,  
Då han styrde för henne kälkens  
10, 6, 8.

Och snart skall hon vara i hans 1, 6, 10,  
vid hans 1, 3, 4, 8

Stundom är hon rent fasligt af längtan  
5, 3, 7, 8;  
Hon vill höra sin egen kisses 2, 9,  
10, 2, 9, 10

Och skallet af sin gårdvar så 5, 9, 10.  
Hennes goda vän heter 1, 6, 4, 5, 9  
Och är en varelse så 4, 9, 7.

Som liten hon bössan laddade med  
3, 4, 5, 9.

Numer hon den seden ej 1, 9, 7,  
Ty nu hon 5, 7, 3, 8, 6, 4

Mot 1, 9, 7, 6 och 5, 2, 3, 8, 6, 7.  
Mot 1, 9, 7, 6 och 5, 2, 3, 8, 6, 7.  
Och hon talar med 1, 9, 4, 10,

Att ej kalla det 1, 9, 5,  
Om de 10, 9, 7, 5, 6, 4

Af alla 9, 4, 5, 6, 7  
Den lider, och hur 9, 7, 10  
Och till och med utan 10, 9, 5

Han får gå, som sin lust icke 8, 3,  
10, 5.

Men sin cour gör 2, 3, 10, 5  
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

b-g.

### Akrostikon.

k	r	a	m	a				
r	e	t	a	s				
f	l	ö	t	e				
m	e	n	a	t				
a	n	k	o	r				
t	ö	s	e	n				
s	p	i	k	a				
s	t	e	a	r	i	n		
s	t	i	c	k	a	n	d	e
g	a	m	m	a	l	t		

Bokstäfverna i hvart ord för sig omkastas, så att tio nya ord uppstå. Är rätta lösningen funnen, så gifva de nya ordens begynnelsebokstäfver namnet på en stad i Sverige.

Fix.

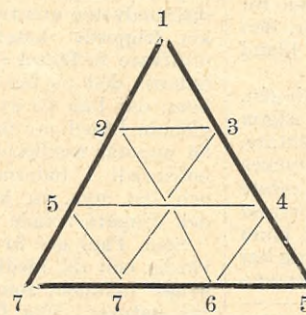
### Charad.

Mitt första är ett tillbehör  
Till mänsklig civilisation.

Och gråa hår mitt andra gör  
En höglärd åkerbrukspatron —  
Hans plog, hans harf blir slö däraf —  
Han vill det ha uppå sin graf,  
Helst med en runeslinga grann,  
Som skrytsamt tolkar, huru han  
Med ära lifvet genomgått.  
Mitt hela upphöjd plats har fått  
Och kallar alla kyrktorn bror.  
Här uti rök så mäkta stor  
Dess litenhet sig sträcker upp  
Och sotar kyrkans tupp.

Adota.

### Triangeluppgift.



Medelpunkten i figuren representeras af siffran 8. De nio trianglarne representera följande ord:

1-2-3 = djur,  
4-5-6 = del af människokroppen,

5-7-7 = språklärare,  
8-2-3 = fisk,  
4-8-3 = träd,  
8-4-6 = mansnamn,  
6-7-8 = fågel,  
7-5-8 = tilltalsord,  
5-2-8 = födoämne.

Äro dessa ord rätt lösta, bilda bokstäfverna vid sexkanten 4-6-7-5-2-3-4 namnet på ett land samt alla tio bokstäfverna tillsammans, rätt ordnade, namnet på en provins i Europa.

Moster Lisa.

### Vokalförändringsgätor.

N:r 1.

Med a.

Finnes, om du det begär,  
I en fiskredskapsaffär.

Med e.

Sin fulländning har det fått,  
Ty det genom eldsprof gått.

Med y.

Någonting att ha i hand  
Och som drages på ibland.

N:r 2.

Med a.

Mansnamn ej så vanligt just,  
Gissa dock, om du har lust.

Med o.

Tjänare så rask och kvick,  
Hvilar ej ett ögonblick.

Med ö.

Var förvissad jag det har,  
När på gatan du ger svar.

Moster Lisa.

### Lösningar.

Logogryfen: Olga-Ahl: gal, al, log, aga, lag, Haga, hallo!

Charaden: Sparris.

Mosaiken: Östhammar-Marstrand: 1) ögonskärm, 2) stekpanna, 3) tornister 4) Hellefors, 5) andedräkt, 6) millionär, 7) murbräcka, 8) Aragonien, 9) rifvebröd.

Bokstäfsförändringsgatan: Po, boa, Boo, Boy, oboe, Abo, öbo, bod, bof, bog, boj, bok, bot, bom, box, »Boz» (pseud. för Charles Dickens).

Rebusen: Emil Zola.